

Zpravodaj

**Východočeské pobočky
České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích**

- Úvodem
- Pozvánka na členskou schůzi 7. 12. 2024 v Pardubicích
- Předběžné informace o pobočkové konferenci 2025
- Mokřad u Rzů ptačím parkem ČSO

83 2024

ÚVODEM

Nemusíme se na tom zcela shodnout, ale rok 2024 utekl opravdu rychle. Hnízdění je u drtivé většiny druhů již za námi a migrace jakbysmet. Zdánlivě se tak náš milovaný koníček ukládá ke spánku a my tak trochu s ním. Všichni ale víme, že to není pravda. Když bude pořádně mrznout a silná vrstva ledu unese i ty nejtěžší z nás, můžeme například vyrazit posekat nálety a rostoucí vrby na ostrůvcích rybníků, které k hnízdění využívá dnes už velmi vzácný racek chechtavý a řada dalších ptáků. A určitě bude též prostor na další aktivity!

Tu nejběžnější dělá zřejmě skoro každý z nás. Ano, jde o sypání na krmítko. Pamatuji si doby, kdy jsem jako malý kluk na nich koukal po opeřencích se svými rodiči i prarodiči a nevědomky tak vlastně přicházel k prvním zážitkům ze světa ornitologie, i když bych tehdy to slovo asi nedovedl ani vyslovit. Jako mladý začínající ptáčkař jsem tuto činnost chápal hlavně jako možnost pomoci zimujícímu ptactvu v těžkém období a trochu se také těšil na „o něco lepší“ jikavce. Dnes už mám na krmítku asi úplně stejnou radost z jikavců, čížků, zvonků i sýkor. Hlavně, že všichni pořád mají v mém životním běhu, do něhož postupně přibyli děti, práce a různé povinnosti, své místo. Nedokážu si představit, že by tomu bylo jinak.

No, a možná o tom bude příští rok. Jeho hlavním bodem je v rámci VČP ČSO pobočková konference. Děláme ale také všechno pro obnovu výzkumného víkendového tábora a určitě přijde na řadu i spousta další známých akcí a věcí. Doufám, že nebudou chybět ani nové, protože i ty přeci patří k životu. Tak si navzájem držíme palce, ať všechno vyjde, a přejme si spoustu nejen ornitologických zážitků v této zimě a celém novém roce.

Jakub Vrána

POZVÁNKA NA ČLENSKOU SCHŮZI

Rádi bychom Vás pozvali na podzimní členskou schůzi Východočeské pobočky České společnosti ornitologické, která se uskuteční v sobotu **7. 12 2024 v přednáškovém sále Východočeského muzea na zámku v Pardubicích**. Konkrétně se sejdem v přízemí budovy č.p. 2.

PROGRAM SCHŮZE

Zahájení – 9:00

1. Zprávy z pobočky
2. Pobočková konference 2025 (Jakub Vrána)
3. Vystoupení zástupce ČSO

Přestávka

4. Tematická část

- Rzy – nový ptačí park ve východních Čechách (Martin Fejfar, Břeněk Michálek)
- Tetřívěk lesní v Krkonoších (Karolína Mikslová)
- Tetřev hlušec v prostředí po větrné a kůrovcové kalamitě: vývoj populace v Národním parku Šumava (Jiří Porkert, Aleš Vondrka)

Přestávka

5. Film

- Moták lužní – ten, který hnízdí v polích. Přednáška s promítáním dokumentu (Marián Polák)

Předpokládané ukončení schůze do 13:30.

Všechny přednášející prosíme, aby své počítačové prezentace ukládali v „bezproblémových“ formátech MS Office: prezentace powerpoint (koncovka .ppt, .pptx), dokument aplikace word (koncovka .doc, .docx), sešit aplikace excel (koncovka .xls, .xlsx), případně ve formátu pdf (Acrobat). Vyvarujte se souborů uložených ve formátu Open Office (koncovky .odt, .odf, .ods). Děkujeme za pochopení.

POBOČKOVÁ KONFERENCE 2025

Jednou z nejúžasnějších aktivit, kterou naše pobočka pořádá již od roku 1990, je konference *Metody a výsledky výzkumu ptačích populací*. O její sedmý ročník jsme byli oloupeni neviditelným nepřítelem, s nímž jsme nemohli vést rovný boj. Covid19 nám, na štěstí jen na krátko, vzal spoustu věcí, jež jsme často považovali za normální a všední. Pravda, ornitologická konference do této skupiny „běžných zážitků“ rozhodně nepatří, o to víc se jí ale nesmíme vzdát. Proto na rok 2025 připravujeme další pokračování přebírající řadové označení sedm. Snad se konečně ukáže, že je tato číslovka opravdu šťastná. V tuto chvíli je tak další pobočková konference domluvená v prostorách **SŠ technické a dopravní Gustava Habrmana v České Třebové na 1.–2.11.2025**. Aktuálně pro ni

domlouváme program a snažíme se zajistit potřebný sponzoring. Budeme skutečně rádi, když si uděláte čas a dorazíte na tuto vlajkovou akci naší organizace. S velkým nadšením také přijmeme vaše příspěvky, neboť přednášky od členů pobočky jsou tím, co nám již delší čas tak trochu chybí. Sledujte, proto prosím webové stránky ww.vcpcso.cz, kde se během ledna dozvíte více.

Brzy (na konferenci) na viděnou!

Jakub Vrána

MOKŘAD U RZŮ PTAČÍM PARKEM ČSO

Rzy, vyhlášená a naší pobočkou dlouhodobě sledovaná a hlídaná východočeská lokalita, se letos v dubnu stala šestým ptačím parkem ČSO. Společnost tu vykoupila první pozemky a uspořádala i první akce pro veřejnost. S místními hospodáři se domlouváme na úpravě hospodaření a s vedením obce na rozvoji parku. Zahájili jsme monitoring fauny, flory a kvality vody pro lepší znalost lokality. Na vlastněných pozemcích plánujeme zásahy na podporu mokřadních ptáků a během podzimu se nám už podařilo dokonce s pracemi začít. Vysekali jsme část starých rákosin a tím odhalili bahna a ostřicové stoličky, což určitě uvítají bekasiny otavní, slučky malé a další druhy. Plíživé problémy a ohrožení lokality z důvodu dlouhodobé absence péče se tak snad podaří zvrátit. Povzbuzením nás, kdo má za úkol se o lokalitu starat, je, že úctyhodný seznam ptáků Rzů se za kratoučkou existenci parku ještě rozšířil o 3 druhy na současných 209 pozorovaných druhů. Další symbolickou vzpruhou bylo úspěšné vyhnízdění lžičáka pestrého, kterého jsme zvolili erbovním ptákem parku. Navíc tu poprvé zahrnula pisila čáponohá, s posledním záznamem pokusu o hnízdění ve východních Čechách v 50. letech minulého století. Věříme, že nejen těmto letošním hnízděním jsme pomohli zajištěním přiměřeného přítoku a odtoku vody. Další vývoj mokřadu bude přinejmenším napínavou podívanou, u které mohou být členové pobočky přítomni a nápomocni, např. během dobrovolnických brigád. Aktuální dění a plány v ptačím parku Rzy budou součástí pobočkové schůze 7. 12. 2024 v Pardubicích.

Břeněk Michálek

ZPRAVODAJ – interní periodikum *Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích* (kontakt: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice, internet: www.vcpcso.cz, e-mail: vcpcso@centrum.cz, účet: Fio banka, č. ú. 2501022899/2010). Redaktor: Libor Praus, titulní ilustrace sýkora modřinka *Cyanistes caeruleus* © Libor Praus; sýkořice vousatá *Panurus biarmicus* © Jana Kufová. Příspěvky zasílejte na e-mail redaktora: libor.praus@gmail.com, nebo na adresu Libor Praus, Východočeské muzeum v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 Pardubice.

